

JAARVERSLAG 2025

INHOUD

Inleiding

Reflectie op 2025

- inzichten 2025
- toegankelijkheid collectie
- relatie tot stad en regio
- talentontwikkeling
- collectie
- aantal bezoekers
- werkdruk en organisatie
- voortuitblik

Programma

- Uitgelichte activiteiten

ARTisMEMBER

Educatief programma

Missie en Visie stichting ARTisBOOK

Medewerkers ARTisBOOK

Financieel Verslag

- Beloningsbeleid
- Vermogen
- Balans
- Toelichting inkomsten
- Toelichting uitgaven

Inleiding

Stichting ARTisBOOK is een onderzoeks- en presentatieruimte in Groningen voor hedendaagse kunstenaarsboeken en verwante vormen van printed matter, zoals zines, mail art, en tijdschriften. Sinds de oprichting zet de organisatie zich in om het kunstenaarsboek als autonoom kunstwerk zichtbaar, toegankelijk en bespreekbaar te maken voor een breed publiek. In samenwerking met kunstenaars en vormgevers ontwikkelt ARTisBOOK programma's waarin collectiviteit, experiment, kennisuitwisseling en professionalisering centraal staan. Als enige kunstruimte in de noordelijke provincies met een expliciete focus op het kunstenaarsboek vervult ARTisBOOK een unieke regionale positie, terwijl het programma zich nadrukkelijk ook op een nationaal publiek richt.

Vanuit het voormalige ijspakhuis aan de Westerhavenstraat is ARTisBOOK uitgegroeid tot een herkenbare ontmoetingsplek waar boek, maker en publiek samenkomen. De collectie is publiek toegankelijk en vormt het hart van de organisatie. Rond tentoonstellingen organiseert ARTisBOOK gesprekken, gastlessen en ontmoetingen met kunstenaars, en biedt zij advies en een open archief voor studenten, onderzoekers en makers. Centraal staat steeds de vraag hoe zowel het boek als het publiek geactiveerd kunnen worden op een manier die recht doet aan het werk zelf: niet alleen kijken, maar ook lezen, hanteren, bespreken en bevragen.

Inhoudelijk positioneert ARTisBOOK het kunstenaarsboek als democratisch, experimenteel en collectief medium. De organisatie ziet printed matter als een vorm waarin autonomie, activisme, erfgoed en gemeenschap samenkomen. Erfgoed wordt daarbij niet statisch gepresenteerd, maar bevraagd, herschreven en geactiveerd via participatie en ontmoeting. Door thematisch en onderzoekend te werken aan projecten die kunst, publiek en maatschappelijke vraagstukken verbinden, ontwikkelt ARTisBOOK vernieuwende vormen van presentatie die aansluiten bij actuele discussies rond inclusiviteit, dekolonisatie, gemeenschapsvorming en de rol van het boek in een digitale samenleving.

Reflectie op 2025

ARTisBOOK kijkt terug op een intensief en inhoudelijk rijk jaar waarin het thema *reizen* en de verdere ontwikkeling van De Subjectieve Atlas van Groningen centraal stonden. Het was een jaar van verdieping, groei en samenwerking, maar ook van reflectie op draagkracht en organisatie.

Inzichten uit 2025

Een belangrijke ontwikkeling was de verdere vergroting van de toegankelijkheid van de collectie. Door de collectie in de voorste ruimte te plaatsen is deze zichtbaarder en laagdrempeliger geworden voor bezoekers en studenten. De nieuwe modulaire boekenkasten maken flexibele en verrassende opstellingen mogelijk en nodigen nadrukkelijk uit tot kijken, hanteren en ontdekken. Het kunstenaarsboek wordt zo niet alleen getoond, maar actief ervaren.

Samenwerking bleek opnieuw een kernkwaliteit van ARTisBOOK. Het gezamenlijk ontwikkelen van werk met kunstenaars werkt wederzijds stimulerend en levert energie, verdieping en nieuwe inzichten op. Dit geldt zowel voor tentoonstellingen als voor langlopende projecten.

Met het Bookshelf-programma voorzien we duidelijk in een behoefte. Het aantal deelnemende kunstenaars groeit en makers geven aan dat Bookshelf hen stimuleert om een kunstenaarsboek daadwerkelijk (af) te maken. De eendaagse, niet-gecureerde opzet waarin 62 boeken in 2025 werden gepresenteerd biedt een unieke, non-hiërarchische ontmoetingsplek in Nederland waar studenten en gevestigde kunstenaars naast elkaar exposeren en met elkaar in gesprek gaan.

Daarnaast hechten we grote waarde aan de regionale inbedding van ARTisBOOK. Met workshops en bijeenkomsten rond de Subjectieve Atlas verspreid over de hele provincie bereiken we een breder en diverser publiek. Door actief buiten onze eigen ruimte te programmeren versterken we onze relatie met stad en regio.

Tegelijkertijd was het programma ook in 2025 zeer vol. Dit vroeg veel van het dagelijks bestuur, dat volledig op vrijwilligersbasis werkt. Deze realiteit nemen we nadrukkelijk mee in de plannen voor de komende periode.

Toegankelijkheid collectie

In 2025 is de collectie geïnventariseerd. Op termijn willen we deze database via onze website toegankelijk maken, zodat studenten, onderzoekers en geïnteresseerden zich online kunnen oriënteren. Ook blijven we inspelen op gerichte vragen van makers door kleine archief presentaties samen te stellen rond specifieke thema's of onderwerpen.

Relatie tot stad en regio

ARTisBOOK ontstond vanuit de ambitie om Groningen tijdens de Week van het Kunstenaarsboek in 2018 tijdelijk tot centrum van het kunstenaarsboek in Nederland te maken. De grote belangstelling toen bevestigde de behoefte aan een structurele plek voor dit medium, met name in Noord-Nederland. Inmiddels bereiken we niet alleen regionale makers en studenten, maar ook bezoekers uit de Randstad en Duitse steden als Bremen en Hamburg. We streven naar een balans tussen regionale en (inter)nationale samenwerkingen. Zo versterken we lokaal makerschap én bieden we ruimte aan kunstenaars van buiten de regio. Onze impact reikt daardoor verder dan Noord-Nederland, terwijl we stevig in de regio geworteld blijven. Met *De Subjectieve Atlas van Groningen* treden we bovendien actief buiten de muren van onze kunstruimte, de provincie in. In 2026 willen we nog meer Groningers actief in contact brengen met kunstenaarsboeken.

Talentontwikkeling

ARTisBOOK investeert structureel in samenwerking met kunststudenten en beginnende kunstenaars. Door samen te onderzoeken hoe kunstenaarsboeken naar de ruimte van ARTisBOOK vertaald kunnen worden, bieden we makers de kans om hun praktijk te verdiepen en te experimenteren met presentatievormen.

Stichting ARTisBOOK heeft veel aandacht voor het samenwerken met kunststudenten en beginnende kunstenaars. Groningen is bij uitstek een stad voor startende kunstenaars. Door samen te werken met jong talent uit de regio willen we deze positie verder versterken. In 2025 werkten we onder meer samen met Karin Iturralde Nurnberg (1992), Kamilė Česnavičiūtė (1996) en de jonge kunstenaars van E.A.T. collective. Binnen het langlopende project *De Subjectieve Atlas van Groningen* zijn kunstenaar Jedidja Smalbil (1996) en student Docent Beeldende Kunst en Vormgeving Hanna de Boer (2002) betrokken als projectleider en stagiair.

Belangrijk voor ARTisBOOK is ook de waarde van inter-generationale uitwisseling. Dit kan verschillende vormen hebben. In Bookshelf ligt werk van studenten non-hiërarchisch naast die van ervaren kunstenaars. In andere programma's vragen we juist jonge makers zich te verhouden tot het werk van gevestigde kunstenaars. Een voorbeeld hiervan was de manifestatie *Fall: Five Fails, new works after Bas Jan Ader*, een samenwerking tussen vijf Groningse kunstruimtes. Jonge kunstenaars maakten nieuw werk geïnspireerd op Bas Jan Ader, vijftig jaar na zijn verdwijning op de Atlantische Oceaan. Voor ARTisBOOK nam Karin Iturralde hieraan deel.

De relatie met Academie Minerva (BA) en het Frank Mohr Instituut (MA) is inmiddels stevig verankerd. Studenten bezoeken ARTisBOOK tijdens lessen, raadplegen de collectie en vragen advies bij scripties en projecten. Kunstenaarsgesprekken worden regelmatig gezamenlijk georganiseerd.

collectie

De collectie is het fundament voor onze organisatie. Het vormt het startpunt voor nieuwe projecten, is naslagwerk tijdens onze exposities en dient als inspiratiebron voor geïnteresseerden. Een belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden is het activeren en toegankelijk maken van deze collectie.

Stichting ARTisBOOK heeft in 2025 van de volgende personen 95 kunstenaarspublicaties en naslagwerk als schenking ontvangen: Marinus Augustijn, Leo Delfgaauw, Henk Woudsma, Co en Lilian Seegers, Ellen Mandemaker, Katalin Herzog en André Geertse.

aantal bezoekers

Het aantal bezoekers per programma is wisselend. We hebben in 2025 veel groepen mogen ontvangen van Minerva. En we hebben samengewerkt met alle brugklassen van het Parcival College.

fysiek aantal bezoekers in de ruimte: 800 bezoekers

bezoekers website: 4.497

social media: 5.200

Werkdruk en organisatie

Het dagelijks bestuur werkt vanuit betrokkenheid met kunst en kunstenaarsboeken. Vaak is dit onbetaald. De werkdruk het afgelopen jaar was te hoog. We gaan de taken meer verdelen, niet iedereen is bij elke expositie betrokken. Zo ontstaan er pauzes voor de individuele bestuursleden.

We zijn heel blij dat Maaïke Meindersma heeft aangegeven graag deel uit te maken van ons team. Ze zal vanaf januari 2026 deel uitmaken van het dagelijks bestuur. We hopen dat de druk op de andere bestuursleden wat minder wordt.

Vooruitblik

De inzichten uit 2025 nemen we mee naar de komende periode. ARTisBOOK blijft bouwen aan toegankelijkheid, samenwerking en regionale verankering, maar zoeken nadrukkelijk naar een betere balans tussen ambitie en draagkracht.

Prioriteit: In 2026 is het afronden van de verbouwing en de website.

Programma

Overzicht gerealiseerde exposities 2025

datum	expositie - kunstenaar
9-12 januari 2025	SPUD! A Manifestation Ellen Mandemaker, Wouter van Tilborg and EAT Collective
1 February 2025 - 1 March 2025	1 Hours of Clouds Karin Iturralde Nurnberg
5 April 2025 - 3 May 2025	<i>Imaginary Travels</i> Koos Buist, Hinke-Ann Eleveld, Antonia Rehnen, Luuk Wilmering
18 juni	experimentele boeken met verschillende verhalen over Groningen. studenten grafisch ontwerp van Minerva
19 September - 19 Oktober	Umbilical Planes / Karin Iturralde onderdeel van Fall: Five Fails New Works after Bas Jan Ader i.s.m. Academie Minerva, Sign, Pictura en Block C
25 Oktober	BOOKSHELF VI
12,14,16,21,25 en 28 November 2025	subjectieve atlas van Groningen Naai je eigen vlag van Groningen! op diverse plekken in de provincie Groningen
21 December 2025	deelname aan Winterwelvaart met subjectieve atlas
23 december	presentatie van de subjectieve atlas in Sign

Uitgelichte activiteiten

[SPUD! A Manifestation](#) | Ellen Mandemaker, Wouter van Tilborg and EAT Collective

Tijdens deze vierdaagse manifestatie presenteerde Ellen Mandemaker het nieuwe en laatste nummer van magazine SPUD #5, over en met de aardappel! Dit nummer is vormgegeven door Wouter van Tilborg, en in dit nummer blikt Mandemaker terug op haar zevenjarige fascinatie met deze bescheiden maar charmante groente.

[EAT Collective](#) sloot aan met Facing the Potato. Hun knoedelmachine werd dagelijks geactiveerd en was een verkenning van de aardappel in al zijn eigenaardige mogelijkheden! Het evenement werd op zondag afgesloten met een kunstenaarsgesprek en feestelijke friet.

[Website OOG TV 12-01-2025](#)

Mandemaker over ARTisBOOK

In januari 2025 beschrijft Ellen Mandemaker hoe zij in september 2021 voor inspiratie voor haar tijdschrift *the Spud* de tentoonstelling Spread Zinefest in ARTisBOOK bezocht. Daar zag zij onder meer het tijdschrift *De Zaak*, gepresenteerd door Henk Woudsma. Wat haar vooral aansprak was de krachtige eenvoud: de helderrode omslag, de sobere typografie en de ingenieuze constructie waarbij de losse, gevouwen omslag stevigheid krijgt door een dubbele laag en kan worden uitgeklast tot een poster met een foto van drie mannen. Dit slimme samenspel van omslag en poster inspireerde haar direct. Voor *the Spud* Nr.1 paste zij dit principe toe, met een extra vouw waardoor een boekje ontstond waarin het verhaal van *the Happy Couple* wordt verteld, met het hoogtepunt zichtbaar op de uitgeklaste poster. Vooral de eenvoud en het doordachte gebruik van één vel papier maakten grote indruk op haar.

Imaginary Travels

5 April 2025 - 3 May 2025

Koos Buist, Hinke-Ann Eleveld, Antonia Rehnen, Luuk Wilmering

In deze groepstentoonstelling zijn reizen gemaakt door het denkbeeldige universum van kunstenaars en hun kunstenaarsboeken. Ook hier hebben we kunnen ervaren dat reizen in je hoofd soms interessanter is dan een echte reis. Er waren exemplaren van de onbekende zeevolken van Koos Buist en verzonnen bergreizen van Luuk Wilmering. Reizen in de gedachten van Hinke-Ann Eleveld en poëtische, fantasierijke landschappen van Antonia Rehnen. *Imaginary Travels* onderzoekt de reislust van kunstenaars in relatie tot het boek en ander gerelateerd werk. Alle kunstenaars waren bij de opening aanwezig.

impressie van *Imaginary Travels*; expositie, workshops en performances

IMAGINARY TRAVELS

5 APRIL 2025 - 3 MEI 2025
ARTIsBOOK

De *armchair traveller* beweegt zich in gedachten door tijd en ruimte. Met het papier als landschap, ontstaan er met het omslaan van de bladzijden nieuwe perspectieven en andere verhalen. Zo maak je een reis zonder beweging, waarbij je nieuwe en vertrouwde plekken bezoekt.

Op ieder hun eigen manier onderzoeken de kunstenaars in deze tentoonstelling het medium van het kunstenaarsboek in relatie tot de imaginaire reis. Het verzamelen en ordenen van beelden, verhalen, en materialen vormt hierbij een rode draad, zodat de grenzen tussen fictie en realiteit vervagen.

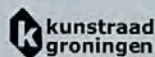
Koos Buist leidt ons naar de grens van land en zee, waar mythe en werkelijkheid samenvloeien. Zijn onderzoek naar het tot nu toe nog onbekende Waddenzeevolk — dat naar het schijnt nog altijd achter de zeedijk hun thuis vindt — verbindt geschiedenis, natuur en mythologie in een poëtische zoektocht voorbij de dijken de kwelder op.

Hinke-Ann Eleveld neemt ons mee op een reis die zich niet laat vastleggen op een kaart. In haar workshop worden deelnemers uitgenodigd hun zintuigen te openen en zich bewust te worden van hun eigen lichaam als ruimtelijke ervaring. Hier is reizen een oefening in aanwezigheid en perceptie.

Antonia Rehnen bouwt werelden van herinnering en fantasie uit materialen gevonden in archieven of op rommelmarkten. Haar collages en kleine kunstenaarsboeken bouwen landschappen die niet bestaan, maar toch vertrouwd aanvoelen, als uit een droom van lang geleden.

Luuk Wilmering componeert bergtochten die nooit hebben plaatsgevonden met foto's uit oude boeken. Zijn fictieve berglandschappen zijn hoog, ruig en overtuigend echt. Zijn werk speelt met perceptie en nodigt je uit om na te denken over wat je precies ziet.

Zo ontvouwt zich een verzameling reizen zonder vertrekpunt, zonder bestemming. De tentoonstelling nodigt uit om te dwalen, te ontdekken en te verdwalen in de onbegrensde ruimte van de verbeelding.

IMAGINARY TRAVELS

5 APRIL 2025 - 3 MAY 2025
ARTIsBOOK

The *armchair traveller* moves through time and space in their mind. With paper as a landscape, turning the pages becomes a way to experience new perspectives and different stories. It's a journey without movement, allowing you to visit new and familiar places.

The artist in this exhibition each explore the medium of artist's book in relation to the imaginary journey. The collecting and ordering of images, stories, and materials functions as a red thread, blurring the lines between the fictional and the real.

Koos Buist leads us to the border between land and sea, where myth and reality merge. His research into the so far unknown Wadden Sea people — who, it is said, still make their home behind the sea dike — weaves together history, nature, and mythology in a poetic quest that takes us beyond the dikes and into the salt marsh.

Hinke-Ann Eleveld takes us on a journey that cannot be traced on any map. In her workshop, participants are invited to open their senses and become aware of their own bodies as spatial experience. Here, traveling becomes an exercise in presence and perception.

Antonia Rehnen builds worlds of memory and fantasy from materials found in archives or at flea markets. Her collages and artist books construct landscapes that do not exist, yet feel familiar — like a dream from long ago.

Luuk Wilmering composes mountain journeys that never took place, using photographs from old books. His fictional mountain landscapes are lofty, rugged, and convincingly real. His work plays with perception and invites you to reflect on what it is you're actually seeing.

Together, these works form a collection of journeys without starting point or destination. The exhibition invites you to wander, to discover, and to lose yourself in the boundless space of the imagination.

BOOKSHELF VI

Alweer de zesde bookshelf. Wederom was deze eendaagse, niet-gecureerde show een groot succes!

De Bookshelf is een platform voor kunstenaars om hun werk te tonen en in contact te komen met andere makers en het publiek. Alle 62 ingediende boeken zijn tentoongesteld en staan op de website van [ARTisBOOK](#)

Wim Meter / *Aberraties*

"De tekeningen in mijn boek 'Aberraties' registreren een stukje fietspad langs het Reitdiep in de stad Groningen. De imperfecties in de markeringsstrepen zijn omgezet naar systematische tekeningen bestaande uit verticale en horizontale lijnen. De verticale lijnen geven de afwijkingen weer, het kader markeert de omtrek van de streep.

Oplage: 1, 15-08-2025

Vera Alberto Esperança

My experience with bikes

A small zine about my experience with bikes, done during the process of the other works for research purposes.

Edition: 2, january 2025

Bookshelf: impressie

subjectieve atlas

ARTisBOOK en ontwerper Annelys de Vet brengen van oktober 2024 tot april 2026 met een diverse groep Groningers in kaart wat het betekent om “thuis te zijn” in de provincie Groningen. Doel van dit programma is om de persoonlijke, maar vaak onzichtbare ervaringen van verschillende bewonersgroepen uit Groningen te delen en zichtbaar te maken in een Subjectieve Atlas. ARTisBOOK werkt hiervoor onder andere samen met Academie Minerva, Basisschool St. Willibrordus (Oude Pekela), Dorpsvereniging Oudeschip, Kraaienest (Groningen), en Stichting De Vrolijkheid (AZC Delfzijl).

Op de website van ARTisBOOK is het verloop van de Subjectieve Atlas te volgen.

Jedidja Smalbil is de vaste fotograaf voor ARTisBOOK bij het project Subjectieve Atlas.

Stage: Hanna de Boer student docentenopleiding Minerva loopt een heel schooljaar stage bij ARTisBOOK en zal zich vooral bezighouden met de Subjectieve Atlas.

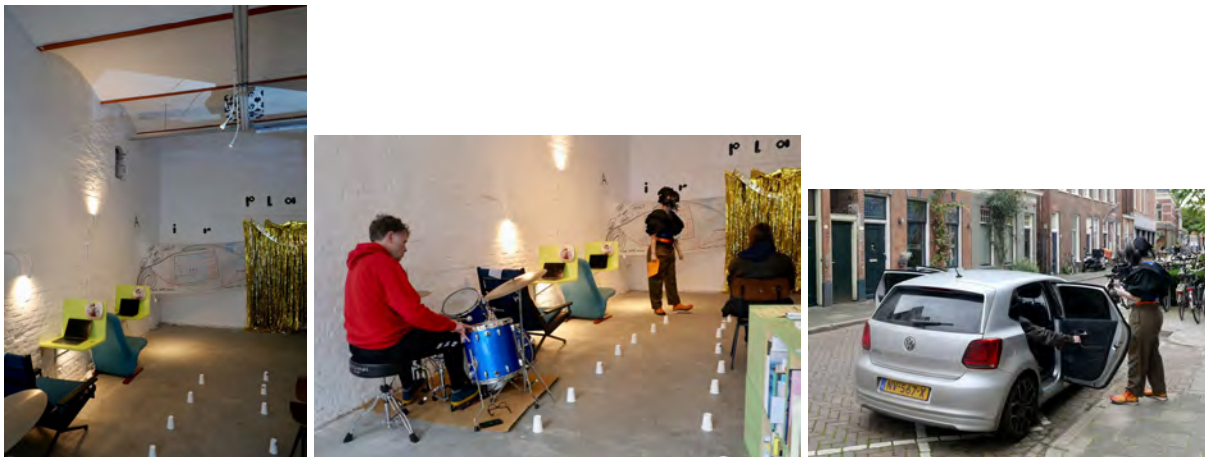
Dank aan al onze partners voor het mede-organiseren van zulke gastvrije, leuke en creatieve ruimtes om na te denken over wat het betekent om vandaag de dag in Groningen te wonen.

Fall Five Fails: New Works after Bas Jan Ader

Een impressie op 5 locaties

Bij ARTisBOOK

pers

ARTisMEMBER

Presentatie nieuwe ARTisMEMBER kaart : mei

Met het membershipprogramma **ARTisMEMBER** versterken we onze band met het publiek en genereren we eigen inkomsten. Leden kunnen kiezen uit drie niveaus (36, 60 en 100 euro) en ontvangen jaarlijks een membership card in de vorm van een kunstwerk. De editie van 2025 werd ontworpen door Kamilė Česnavičiūtė. We merken dat leden zich sterk verbonden voelen en regelmatig terugkeren naar de ruimte, en na een jaar opnieuw lid worden. Voor het maken van een ARTisMEMBER kaart vragen we vooral jonge kunstenaars.

aantal members: 30

Educatief programma

artist talk

Mees van den Bergh in gesprek met Marije Miedema, beeldend kunstenaar en promovendus aan de Rijksuniversiteit Groningen. Haar onderzoek richt zich op wat we bewaren van ons digitale leven en tegen welke milieukosten. In samenwerking met gemeenschappen, archieven en experts op het gebied van digitale nalatenschap bedenkt ze zorgzamere en duurzamere manieren om herinneringen te bewaren.

publicaties

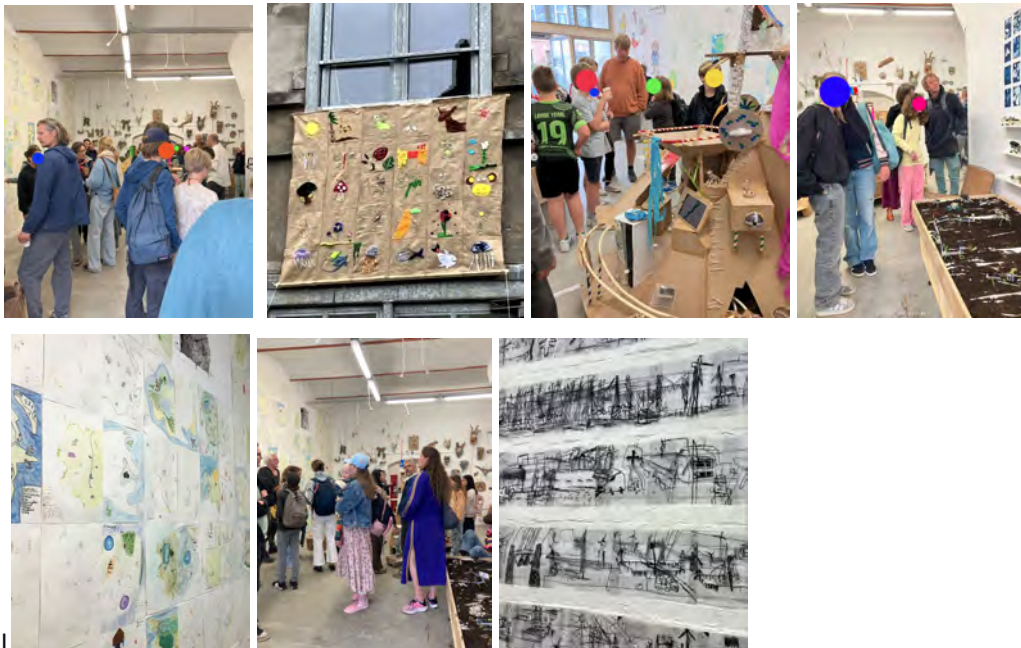
ARTisBOOK maakt publicaties met achtergrondinformatie bij de verschillende tentoonstellingen.

Alle teksten zijn in het Nederlands en in het Engels. Het publiek waardeert deze publicaties. Zie website voor volledig [overzicht](#)

Imaginary Travels II

Samen met scholieren van het Parcival College ontwikkelde kunstenaar Koos Buist een tentoonstelling in ARTisBOOK. De leerlingen gaan op reis naar Kloofeiland, een denkbeeldige wereld vol contrasten: hypertechnologie aan de ene kant, leven in harmonie met de natuur aan de andere.

In de week voorafgaand aan de expositie, verkennen de leerlingen thema's als klimaat, controle, technologie en identiteit in workshops en excursies. Het resultaat van hiervan was te zien in ARTisBOOK!

Samenwerkingen

De lijnen in Groningen zijn kort, er is veel contact met de verschillende podia en het is makkelijk om elkaar om advies of hulp te vragen. Door kennis en goederen uit te wisselen, konden we gebruikmaken van elkaars expertise, ruimtes en (elektronische) presentatiemiddelen. Juist in het Noorden hebben we elkaar nodig en door samenwerking stellen we elkaar in staat meer publiek, aandacht en inkomsten te trekken.

We hebben in 2025 samengewerkt met: Academie Minerva Groningen, DIHAN, Kunstruimte Block C, Parcival College Groningen, Groninger Museum, Rijksuniversiteit Groningen, Pittig Gekruid, Basisschool St. Willibrordus (Oude Pekela), Dorpsvereniging Oudeschip, Kraaienest (Groningen), Stichting De Vrolijkheid (AZC Delfzijl), winterwelvaart.

Academie Minerva

Ons contact met docenten, studenten en werkplaatsmedewerkers van de Academie Minerva is de afgelopen seizoenen sterk gegroeid en uitgebreid. Door onze locatie vlakbij het hoofdgebouw van de academie is het voor docenten makkelijk om tijdens een les bij ons langs te komen. Op deze manier organiseren we gastlessen met de exposerende kunstenaar of richten we op aanvraag tijdelijke archiefpresentaties in. Het is onze ambitie bij te dragen aan hun ontwikkeling en een verlengstuk te zijn van de academie, een plek waar experiment, onderzoek, en ontmoeting plaats kunnen vinden. We merken dat studenten ons door deze activiteiten steeds beter weten te vinden. Om stage te lopen, exposities te bezoeken, ons archief te bezoeken en deel te nemen aan Bookshelf. Bij het ontwikkelen van onze plannen vormen ze een belangrijke doelgroep.

missie en visie stichting ARTisBOOK

doelstelling

Stichting ARTisBOOK wil kunstenaars en makers faciliteren en stimuleren bij het maken van kunstenaarsboeken en ze streeft ernaar dit alles onder de aandacht te brengen van een breed publiek. Ze wil een inspirerende ontmoetingsplek zijn tussen kunstenaarsboek, maker en publiek en een actieve bijdrage leveren aan een levendig, kwalitatief goed kunstklimaat van Groningen. ARTisBOOK wil goed zichtbaar zijn binnen het culturele werkveld van Groningen.

visie

Stichting ARTisBOOK wil een brug slaan tussen publiek en het kunstenaarsboek en daarmee het kunstenaarsboek dichterbij een breder publiek brengen. In een tijd van individualisering en grote onzekerheid bieden wij een vaste plek voor ontmoeting en verwondering met kunstenaars die ons helpen onze omgeving en samenleving te onderzoeken en te bevragen.

missie

Stichting ARTisBOOK is een onderzoeks- en presentatieruimte voor hedendaagse kunstenaarsboeken en haar makers. In samenwerking met de kunstenaars creëren we programma's waarin gastvrijheid, collectiviteit, experimenteren, kennisuitwisseling en professionalisering centraal staan. We dagen de kunstenaar uit om 'te spelen met ideeën over het kunstenaarsboek' en nieuwe relaties te onderzoeken tussen hun werk en het publiek.

Door onze samenwerking met verschillende lokale ruimtes en organisaties ontstaan er kruisbestuivingen en nieuwe mogelijkheden om ons programma met een breed publiek te ontwikkelen en te onderzoeken. Als kenniscentrum voorzien we studenten en kunstenaars van advies, ons archief is publiekelijk toegankelijk en er worden gesprekken en gastlessen met de exposerende kunstenaars georganiseerd.

Stichting ARTisBOOK is toegewijd aan het kunstenaarsboek als medium waarbij we haar democratische waarden omarmen en grote waarde hechten aan onze nauwe en persoonlijke samenwerking met de kunstenaars, hun werk en het publiek. Haar kritische houding ten opzichte van het instituut daagt ons uit onze opvattingen over onze ruimte te bevragen en blijvend te onderzoeken.

Medewerkers ARTisBOOK

Bestuur

Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse leiding en er is een bestuur op afstand gerealiseerd die toezicht houdt op het dagelijks bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft een controlerende functie.

Algemeen bestuur

Agnes Scholte, voorzitter
Bram van der Waaij, secretaris
Ingeborg Entrop, penningmeester

Dagelijks bestuur

Pieter Augustijn
Ruby de Vos
Henk Woudsma

vrijwilligers

social media: Kamilé Česnavičiūtė
fotograaf: Jedidja Smalbil
en een wisselende poule van suppoosten

stagiaire

Hanna de Boer student docentenopleiding Academie Minerva

Fair Practice Code – beleidsvisie en toepassing

Stichting ARTisBOOK onderschrijft de Fair Practice Code en streeft ernaar exposerende kunstenaars, schrijvers, ontwerpers en fotografen een passend honorarium te betalen voor hun bijdrage. Omdat wij nog geen structurele financiering hebben, is de mate van implementatie van de code projectafhankelijk. Dankzij bijdragen, zoals die van het Mondriaan Fonds, kunnen wij kunstenaars een eerlijk honorarium geven voor het gepresenteerde werk. Ruimte voor aangepast of nieuw werk creëren we waar mogelijk; voor andere taken die wij intern uitvoeren geldt dat deze in eerste instantie vrijwillig worden uitgevoerd.

Het dagelijks bestuur werkt een à twee dagen per week op vrijwilligersbasis, wat tot een hoge werkdruk kan leiden. Transparantie en respectvolle communicatie zijn daarom kernwaarden: zzp'ers worden tijdig betaald en van tevoren geïnformeerd over de financiële mogelijkheden van ARTisBOOK. Het financieel beheer is geborgd via de penningmeester van het dagelijks en algemeen bestuur en korte communicatielijnen zorgen voor overzicht en verantwoording.

Hoewel wij door beperkte structurele middelen nog niet volledig kunnen voldoen aan alle ijkpunten van de code, bijvoorbeeld op het gebied van gelijke beloning van bestuur en kunstenaars, werken wij actief toe naar structurele financiering. Hierdoor willen wij in de toekomst zowel kunstenaars als interne krachten duurzaam en eerlijk vergoeden en het netwerk van samenwerking verder versterken.

Diversiteit & Inclusie – beleidsvisie en toepassing

ARTisBOOK onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie en vertaalt deze naar beleid en praktijk via de vier P's: Programma, Publiek, Personeel en Partners.

Programma: Het programma van ARTisBOOK weerspiegelt kunstenaars van verschillende carrièreniveaus: beginnend (Karin Iturralde Nurnberg), mid-career (Koos Buist) en senior (Luuk Wilmering). Het merendeel van de exposerende kunstenaars is momenteel wit en Europees; dit willen we verbreden. Daarom ontwikkelen we een aankoopbeleid dat diversiteit in stemmen en perspectieven bevordert, zichtbaar in programmering zoals de Subjective Atlas van Groningen.

Publiek: Onze ruimte is fysiek toegankelijk (begane grond, voordeur 1,20 m), en we nemen stappen om bezoekerservaring en digitale toegankelijkheid te verbeteren, bijvoorbeeld door de collectie laag te plaatsen. Laagdrempeligheid is essentieel: boeken zijn direct in te zien, niet achter glas. We zoeken een balans tussen publiek dat al vertrouwd is met kunst en nieuwe doelgroepen, bijvoorbeeld door interventies in de openbare ruimte en actieve samenwerkingen, zodat kunst onverwachte ontmoetingen creëert en verschillende publieksgroepen samenbrengt.

Personeel: ARTisBOOK is een kleine organisatie met een stabiel dagelijks bestuur dat op vrijwillige basis werkt. Om meer perspectieven in ons programma te brengen, werken we samen met externe schrijvers en curatoren, die onze kennis aanvullen en kritisch bevragen.

Partners: Partners helpen ons specifieke kennis en vaardigheden in te brengen en dragen bij aan het bereiken van nieuwe doelgroepen. Eerdere samenwerkingen omvatten culturele ruimtes (Block C, Does It Have a Name, SIGN, Tuin in Stad), onderwijsinstellingen (Academie Minerva, NHL Stenden, Rijksuniversiteit Groningen) en curatoren (Lola Cantoni Diaz, Jorien Ketelaar, Peter Foolen, CoTranspose, Cees de Boer). We onderhouden deze netwerken en blijven nieuwe partners actief zoeken. Bij de subjectieve atlas waren onze partners: Pittig Gekruid, Basisschool St. Willibrordus (Oude Pekela), Dorpsvereniging Oudeschip, Kraaienest (Groningen), Stichting De Vrolijkheid (AZC Delfzijl)

Deze aanpak laat zien dat ARTisBOOK Diversiteit & Inclusie actief vormgeeft, zowel in programmering als publieksbereik, samenwerking en interne organisatie, met oog voor verdere professionalisering en verbreding van perspectieven.

Governance Code Cultuur – beleidsvisie en toepassing

Stichting ARTisBOOK onderschrijft de principes van de Governance Code Cultuur en implementeert deze binnen de context van een kleine organisatie met een dagelijks bestuur (3 personen) en een algemeen bestuur (3 personen). Deze structuur is passend gezien onze beperkte jaaromzet en het ontbreken van vaste medewerkers.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor beleid, programma, begrotingen en uitvoering. Taken zijn verdeeld op basis van deskundigheid en lijnen zijn kort. Het dagelijks bestuur werkt vrijwillig en ontvangt waar mogelijk een vrijwilligersvergoeding. Externe curatoren en schrijvers worden betrokken bij specifieke projecten.

Het algemeen bestuur heeft een onafhankelijke, controlerende en adviserende rol, vergadert 4–6 keer per jaar, en is betrokken bij jaarverslagen, begrotingen en beleidsplannen. Bij werving van nieuwe bestuursleden letten wij op ervaring, competenties en aanvullende kwaliteiten. Onze bestuursstructuur en contactgegevens zijn inzichtelijk op de website.

Hoewel we de code actief volgen, zijn er nog ontwikkelpunten. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen dagelijks en algemeen bestuur kan preciezer worden vastgelegd.

Financieel verslag

Stichting ARTisBOOK vraagt op basis van projecten subsidie aan. Ze wordt van 2023-2025 ondersteund door Stichting Stokroos voor de ontwikkeling van pand, website en collectie. Bij het Mondriaan Fonds wordt in overleg met de exposerende kunstenaars een kunstenaarshonorarium aangevraagd. Een deel van het programma, de vaste lasten en de vrijwilligersvergoeding worden mogelijk gemaakt door de Van Bijleveltstichting.

Eigen inkomsten voor het programma en de vaste lasten worden gegenereerd door het ARTisMEMBER programma, waarbij belangstellenden zich kunnen opgeven als abonnee-donateur. Met het lidmaatschap draagt de member bij aan de ontwikkeling van ARTisBOOK. De member ontvangt een lidmaatschapskaart in de vorm van een gelimiteerde uitgave, en speciale uitnodigingen die per post worden bezorgd. Members worden op de hoogte gehouden van alle activiteiten van ARTisBOOK. Met ARTisMEMBER wordt een verbinding aangegaan met het publiek.

beloningsbeleid

Met hulp van het kunstenaarshonorarium van het Mondriaan Fonds hebben we de exposerende kunstenaars kunnen betalen volgens de richtlijnen van het Mondriaan Fonds. Het Dagelijks Bestuur ontvangt een vrijwilligersvergoeding. In 2025 was dit op jaarbasis €1800 per persoon. Leden van het Algemeen Bestuur zijn onbezoldigd.

vermogen

ARTisBOOK is een stichting zonder winstoogmerk (ANBI status), maar heeft wel een beperkte buffer nodig (ca 10k) om wanneer een aanvraag voor een (project)subsidie niet gehonoreerd wordt, de activiteiten wel door kunnen gaan. Deze buffer wordt momenteel beheerd op de lopende rekening.

Balans

ACTIVA		2024	2025
vast	inventaris	PM	PM
	collectie	PM	PM
vlottende	debiteuren	0	0
	omzetbelasting	0	0
liquide	bankrekening	83385,92	31975,31
	kas	0	0
TOTAAL		83385,92	31975,31

PASSIVA		2024	2025
vermogen	stichting	83385,92	31975,31
vreemd vermogen		0	0
kortlopende schulden	crediteuren	0	0
	omzetbelasting	0	0
TOTAAL		83385,92	31975,31

Staat van baten en lasten

INKOMSTEN		2024	2025
GIFTEN	algemeen	3980,00	1800,00
	leden ARTisMEMBER	2325,28	2512,08
FONDSEN	Van Bijlevelt Stichting	7500,00	7500,00
	Mondriaan Fonds	2959,00	10110,00
	Kunstraad	14625,00	0
	Stichting Stokroos	8000,00	0
	Fonds Cultuurparticipatie	49638,00	0
	Provincie Groningen	15000,00	400,00
	Emmaplein Foundation	0	1500,00
	Biblionet	0	1675,00
	Parcival College	0	342,00
	BlockC	0	4126,98
VERKOOP		1177,84	245,27
SUBTOTAAL INKOMSTEN		105205,12	30211,33
RESTANT VOORGAANDE JAREN	Stichting Stokroos	3823,37	7857,90
	Kunstraad	-	9822,68
	Provincie Groningen	-	12461,26
	Fonds Cultuurparticipatie	-	41236,79
RESERVERING VOLGENDE JAREN	Stichting Stokroos	7857,90	0
	Kunstraad	9822,68	0
	Provincie Groningen	12461,26	0
	Fonds Cultuurparticipatie	41236,79	25629,97
TOTAAL INKOMSTEN INCL RESTANT/RESERVERING		37649,86	75959,99

UITGAVEN		2024	2025
VAST	pand	4795,03	4622,58
	vrijwilligers	4599,50	5550,00
	bankkosten	301,57	317,14
	séjour	7,68	0
	websitehosting	370,26	357,99
	internetaansluiting	0	440,56
	kunstverzekering	0	847,00
COLLECTIE	depot	1822,14	2863,12
	BOOKSHELF	156,54	88,03
	nieuwe website	484,00	3085,50
RUIMTE	herinrichting kunstruimte	1659,33	7811,88
ARTISMEMBER	membership kaarten	685,60	710,69
PROGRAMMA	organisatie, honoraria, materiaal	21483,48	54863,15
ONVOORZIEN		1085,65	277,83
TOTAAL UITGAVEN		37450,78	81835,47
RESULTAAT		+199,08	-5875,48

Toelichting algemeen

In 2025 is er een negatief resultaat behaald. Dit komt met name doordat er in 2025 kosten zijn gemaakt die gedekt worden door in 2026 verwachte, reeds toegezegde tranches van enkele fondsen. Om de periode van uitgaven en verwachte inkomsten te overbruggen zijn tijdelijk de eigen reserves van ARTisBOOK aangesproken.

Op basis van het eindsaldo 2025 en de reserveringen voor 2026 kan er een inschatting gemaakt worden van de eigen buffer van ARTisBOOK. Deze is ten opzichte van 2024 (tijdelijk) geslonken tot ca 6k.

Toelichting inkomsten

In 2025 zijn de netto inkomsten via de ARTisMEMBERS licht gestegen met die in 2024. Voornemen in 2026 is om het aantal members nog verder uit te breiden en zo meer eigen inkomsten te genereren. De algemene gift die in 2025 is ontvangen is van een particulier.

In 2025 is er geen derde tranche ontvangen van Stichting Stokroos omdat de eerste twee in 2023 en 2024 nog niet waren uitgeput. Van de oorspronkelijke toezegging van €24.500 is t/m 2025 €16.000 ontvangen. De Mondriaan Fonds subsidie bestaat uit bijdragen aan kunstenaarshonoraria. In 2025 is er een bijdrage van Biblionet en een tweede tranche van de Provincie Groningen ontvangen voor het project Subjectieve Atlas. Voor dat project stonden de eerste tranche van de Provincie Groningen en een groot deel van de toekenning van het Fonds Cultuurparticipatie uit 2025 ook nog gereserveerd. Voor de overige programmaonderdelen zijn enkele nieuwe fondsen geworven. Galerie BlockC heeft bijgedragen aan de gezamenlijk uitgevoerde manifestatie rondom Bas Jan Ader.

Toelichting uitgaven

In 2025 waren de totale vaste lasten wat hoger dan voorzien, met name door de extra kosten voor een internetaansluiting (per 2025 valt deze niet meer onder bruikleen van het pand) en de kunstverzekering die voor twee jaren is betaald. Dit kon ten dele worden opgevangen door inkomsten van het ARTisMEMBER programma, giften, eigen inkomsten en een deel van de bijdrage van de Van Bijlevelt Stichting. Ook de vrijwilligersvergoeding valt in 2025 hoger uit dan in 2024, omdat de vergoeding per vrijwilliger is aangepast aan het algemeen gestegen kostenpeil.

Nieuwe aankopen voor de boekencollectie, de nieuwe website en de herinrichting van het pand zijn gedekt door de Stokroos-reservering uit 2023 en 2024 en de inzet van de eigen reserve. De productiekosten voor de ARTisMEMBER-kaarten 2025 zijn vergelijkbaar met die in 2024. De programma-kosten betreffen: SPUD! A Manifestation, 1 Hours of Clouds van Karin Iturralde Nurnberg, Imaginary Travels I en II, Umbilical Planes/Fall: Five Fails (in samenwerking met BlockC en Pictura) en de Subjectieve Atlas van Groningen (loopt nog door tot 2026).

Namens stichting ARTisBOOK

mei 2025

Agnes Scholte voorzitter

Ingeborg Entrop penningmeester

Bram van der Waaij secretaris